

Motion till riksdagen

1989/90:Ju634

av Elisabeth Fleetwood och Ingrid Sundberg

(båda m)

Påföljd för innehav av narkotika för eget bruk

I narkotikastrafflagen straffbeläggs nu under sex särskilda punkter olika förfaranden som utgör narkotikabrott. För narkotikabrott skall den dömas – under förutsättning att gärningen sker uppsåtligen – som olovligen

- överlåter narkotika,
- framställer narkotika som är avsedd för missbruk,
- förvärvar narkotika i överlåtelssyfte,
- anskaffar, bearbetar, förpackar, transporterar, förvarar eller tar annan sådan befattning med narkotika som inte är avsedd för eget bruk,
- bjuder ut narkotika till försäljning, förvarar eller befordrar vederlag för narkotika, förmedlar kontakter mellan säljare och köpare eller företar någon annan sådan åtgärd, om förfarandet är ägnat att främja narkotikahandel,
- innehar, brukar eller tar annan befattning med narkotika.

Straffet för narkotikabrott är fängelse i högst tre år (1 §) eller, om brottet är att anse som ringa, böter eller fängelse i högst sex månader (2 §). Består gärningen endast i eget bruk av narkotika är straffet böter.

Under förra årets allmänna motionstid väckte vi en motion med hemställan att riksdagen som sin mening skulle ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om straff för brott mot narkotikalagstiftningen.

Vi kunde i den slå fast att en stark press bl.a. från borgerliga politiker – inte minst från moderata samlingspartiet – och representanter för föräldrar och polismyndigheten hade fått socialdemokraterna att släppa sitt motstånd mot att innehav av narkotika för eget bruk skulle kriminaliseras. Redan då varnade moderata samlingspartiet för att den nya lagen skulle bli utan verkan. Genom att möjlig påföljd enbart blev böter – och ej fängelse – hindras polisen från att kunna påvisa bruk av narkotikapreparat med hjälp av urin- och/eller blodprov. Härigenom försvåras också möjligheterna till adekvata hjälpåtgärder.

Vi hävdar att lagen måste fungera så att även konsumtionsledet kan komma åt.

- Ju fler missbrukare – ju fler langare!
- Ju färre missbrukare – ju färre langare!

I justitieutskottets betänkande 1989/90:JuU16 anför utskottets majoritet att

”ifråga om önskemålen om införandet av fängelse i straffskalan vid eget bruk av narkotika har utskottets uttalanden i saken förra året alltjämt bäringhet”. Med dessa korta ord avfärdar majoriteten således ett krav som reses från allt flera håll för att ge polisen och de sociala myndigheterna vapen i hand att bekämpa narkotikans härjningar framför allt bland unga människor.

I reservation tio i nämnda betänkande återfinns dock en gemensam reservation från moderaterna, folkpartiet, centern och miljöpartiet. I denna erinrar reservanterna om att ”det är viktigt att straff för ett brott speglar dess straffvärde”. Straffskalan för eget innehav bör, säger man, sammanfalla med den för innehav. För innehav gäller straffskalan såväl böter som fängelse. Detta bör också gälla för eget bruk av narkotika.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om fängelse som möjlig påföljd för innehav av narkotika för eget bruk.

Stockholm den 22 januari 1990

Elisabeth Fleetwood (m)

Ingrid Sundberg (m)

Mot. 1989/90

Ju634